

استانداردهای حرفه‌ای علیه تقلب

عنوان فرماندهی خط مقدم دفاع علیه تقلب بشناسد، و سپس باید به درستی به اهمیت این موضوع پی ببرد که افراد حرفه‌ای برون‌سازمانی و مشاوران نقش بسیار مهمی را در بازداری از تقلب ایفا می‌کنند.

افراد حرفه‌ای برون‌سازمانی و مشاوران برای ایفای هر چه بهتر نقش خود به استانداردهای حرفه‌ای نیاز دارند، استانداردهای حرفه‌ای ناظر بر تقلب در بر گیرنده‌ی شیوه‌های عملی برای پیش‌گیری و کشف اثربخش تقلب‌های مالی هستند. این استانداردها شامل استانداردهای اطمینان‌بخشی و حسابرسی مستقل، استانداردهای حسابرسی داخلی، استانداردهای مدیریت ریسک، استانداردهای ارزش‌گذاری، استانداردهای بازرسی تقلب، استانداردهای کنترل داخلی، و استانداردهای گزارشگری کنترل داخلی و استانداردهای دیگر است. پرسش این است که در ایران چه استانداردهای حرفه‌ای برای مبارزه علیه تقلب‌های مالی وضع شده است و افراد حرفه‌ای و مشاوران به کدام استاندارد و رویه برای ایفای نقش خود مجهز هستند؟ پاسخ ناامیدکننده است: فقط استانداردهای اطمینان‌بخشی و حسابرسی مستقل. حالا می‌توان به سناریوی ابتدای سرمقاله بازگشت و گره از اختلاف سطح تقلب میان کشور ما و کشورهای پیشرفته گشود. بخشی از این تفاوت ۵ تا ۸ درصدی به نبود استانداردهای حرفه‌ای لازم برمی‌گردد.

استانداردهای حرفه‌ای به مثابه‌ی اسلحه‌ی سر پر علیه تقلب هستند که افراد حرفه‌ای با استفاده از آنها می‌توانند تقلب‌ها را نشانه برونند و از میان بردارند. کدام سازمان یا نهاد باید مسئول وضع سایر استانداردهای حرفه‌ای ضد تقلب باشد؟ انجمن حسابداران خبره‌ی ایران در جهت راهبرد اعتلای حرفه‌ی حسابداری بر آن است تا نقشی مؤثر در این زمینه ایفا کند. به همین دلیل شورای عالی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران چاپ ۳ مجموعه‌ی استاندارد شامل استانداردهای حسابرسی داخلی، استانداردهای مدیریت ریسک، و شرکت‌آزمایی را در دستور کار کار گروه انتشارات انجمن قرار داده است.

هر ساله در کشورهای پیشرفته تقلب‌های مالی هفت درصد درآمدهای دولت‌ها و بخش خصوصی را می‌بلعاند. وضع در کشورهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور به مراتب بدتر از این است. بنابر پژوهش‌های انجام شده برآورد شده است در این کشورها متقلبان دوازده تا پانزده درصد درآمدهای بخش‌های عمومی و خصوصی را به تاراج می‌برند. این در حالی است که در کشورهای پیشرفته فقط ۴۰ درصد تقلب‌ها کشف می‌شوند و سهم تقلب‌های کشف شده در کشورهای در حال توسعه کم‌تر از ۱۵ درصد است. در ادامه‌ی این سناریو با تعلیق بیشتری رو به رو می‌شویم اگر بدانیم فقط سهم ناچیزی از زیان‌های تقلب باز یافت‌پذیر است.

پرسش این است با علم به این آمار و اطلاعات چگونه است که آمار تقلب‌ها کاهش نمی‌یابد و پرسش دیگر این است که راه حل مطمئن برای کاهش میزان تقلب‌های مالی چیست؟ پاسخ پرسش اول این است که راهبرد بیشتر دولت‌ها و شرکت‌ها عبارت از درمان به جای پیش‌گیری است. پاسخ پرسش دوم پیش‌گیری است. پیش‌گیری تقلب فرایندی سهل و ممتنع می‌نماید. از یک سو به نظر می‌رسد انجام این کار آسان باشد؛ از سوی دیگر ناممکن به نظر می‌رسد. البته شناخت ماهیت تقلب همواره عاملی است که می‌تواند پیش‌گیری و کشف تقلب را پیش از وقوع آسان‌تر کند. دشواری این کار، شناسایی استانداردها، اندازه‌ها و رویه‌های اثربخش برای بازداری و کشف تقلب و نیز اعمال آنها است.

بازداری موفقیت‌آمیز تقلب به ترکیبی از کوشش‌های مدیریت، و افراد حرفه‌ای برون‌سازمانی و مشاوران مانند حسابرسان برون‌سازمانی (حسابداران رسمی و حسابرسان داخلی رسمی)، بازرسان تقلب، و کارشناسان حسابداری دادگاهی یا کارشناسان رسمی بستگی دارد. نخست، مدیریت باید نقش خود را به

